

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Відомості містять поля для відповідей на відкриті запитань двох видів: «коротке поле» (не більше 1500 символів з пробілами) та «довге поле» (не більше 3000 символів з пробілами).

Загальні відомості

Поля, позначені зірочками *, є обов'язковими для заповнення.

1. Інформація про заклад вищої освіти

*Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	158
*Повна назва ЗВО	Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
*Ідентифікаційний код ЗВО	02125674
*ПІБ керівника ЗВО	Шеремет Олег Семенович
*Посилання на офіційний веб сайт ЗВО	http://chnpu.edu.ua
Інформація про відокремлений структурний підрозділ (ВСП) (<i>вказується лише якщо ОП реалізується у ВСП</i>)	
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	
Повна назва ВСП ЗВО	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	
ПІБ керівника ВСП ЗВО	Коваленко О.Б.
Посилання на офіційний веб сайт ВСП ЗВО	https://registry.edbo.gov.ua/university/158

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

3. Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

*ID освітньої програми в ЄДЕБО	24931
*Назва ОП	Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за спеціальністю 081 Право, галузь знань 08 Право
*Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН від 31.03.2017 р. № 62-л
*Цикл (рівень вищої освіти)	Перший бакалаврський рівень

*Галузь знань	08 Право
*Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	
*Вид освітньої програми	програма вищої освіти
*Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	Повна загальна середня освіта
*Термін навчання на освітній програмі	3 роки 10 місяців
*Форми здобуття освіти на ОП	очна (денна)
*Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до	

реалізації ОП	
*Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Чернігів, проспект Миру, 13
*Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	Ні
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Бакалавр права
*Мова (мови) викладання	Українська
*ID гаранта ОП у ЄДЕБО	0069643
*ПІБ гаранта ОП	Єфремова Олена Петрівна
*Посада гаранта ОП	доцент кафедри права, філософії та політології
*Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	o.efremova@chnpu.edu.ua
*Контактний телефон гаранта ОП	8093 8000039
Додатковий контактний телефон гаранта ОП	Відсутній

*4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма (ОПП) була розроблена у 2017 році (затверджена Вченою радою Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка, протокол № 8 від 01.02.2017 р.). Під час її розробки враховувалися не тільки галузеві й регіональні потреби, а й загальносоціальні з підготовки фахівців, які були б здатні вирішувати складні професійні завдання, володіли відповідними компетентностями, мали широкий світогляд, критично та самостійно мислили, вміли працювати у команді та виявляти лідерські якості тощо. У 2019 році освітня програма була переглянута та вдосконалена з урахуванням затвердженого Стандарту

вищої освіти України за спеціальністю «081-Право» (наказ МОН України № 1379 від 12.12.18 р.). Для переробки та удосконалення ОПП було створено групу забезпечення. Голова групи, гарант освітньої програми – Єфремова Олена Петрівна, к.ю.н., доцент кафедри права філософії та політології. У процесі розроблення ОП вивчалися освітньо-професійні програми інших ЗВО, враховувалися інтереси та пропозиції від роботодавців, представників академічної спільноти (було залучено деканів факультетів, завідувачів кафедр, начальника навчального відділу), випускників, здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка. Оновлена ОП затверджена рішенням Вченої ради Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка, протокол №1 від 31.08.2020 р. та введена в дію Наказом ректора № 260 від 31.08.2020 р. Останній раз ОП переглядалася у 2021 році, усі зміни та доповнення затверджені рішенням Вченої ради Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г. Шевченка (протокол №10 від 30 червня 2021 р.).

*5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	1 рік навчання	2 рік навчання	3 рік навчання	4 рік навчання
1. Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	2021-2022	2020-2021	2019-2020	2018-2019
2. Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	40	40	40	70
3. Контингент студентів:				
3.1. очна форма навчання	0	4	6	4
3.2. заочна форма навчання	-	-	-	-
4. У т. ч. іноземців:	-	-	-	-
4.1. очна форма навчання	-	-	-	-
4.2. заочна форма навчання	-	-	-	-

Кількість стовпців таблиці змінюється залежно від строку навчання на освітній програмі. Якщо за ОП здійснюється навчання за іншими формами навчання, додається відповідна кількість рядків у графі 3 і 4.

*6. Інформація про інші освітні програми ЗВО за відповідною спеціальністю: (азначається ID програм у ЄДЕБО і їх назва)

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти	
перший (бакалаврський) Рівень	4030 Фізична культура 40563 Історія та археологія 25514 Філософія 02125674 Соціологія 40450 Середня освіта/ Історія 5076 Українська мова і література 7289 Інформатика 8287 Історія 19165 Здоров'я людини 23781 Українська мова та література 23782 Іноземна (англійська) мова 29255 Українознавство
другий (магістерський) Рівень	-
третій (освітньо науковий/освітньо творчий) рівень	-

*7. Інформація про площі ЗВО, станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	45501	16228
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	44827	16228

Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	674	0
Приміщення, здані в оренду	591	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;

щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

*8. Поля для завантаження документів щодо ОП:

<i>Назва документа(ів)</i>	<i>Поле для завантаження документів</i>
*Освітня програма	
*Навчальний план за ОП	
Рецензії та відгуки роботодавців	

9. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

Справа містить інформацію з обмеженим доступом – так/ні

Зазначте, які частини відомостей про самооцінювання містять інформацію з обмеженим доступом, до якого виду інформації з обмеженим доступом вона належить та на якій підставі (із зазначенням відповідних норм законодавства та/або реквізитів рішення про обмеження доступу до інформації)

Частина відомостей про самооцінювання, яка містить інформацію з обмеженим доступом	Вид інформації з обмеженим Доступом	Опис інформації, доступ до якої обмежений	Підстава для обмеження доступу до інформації

немає	немає	немає	немає
-------	-------	-------	-------

1. Проектування та цілі освітньої програми

Програма розроблена відповідно до місії університету, спрямована на здобуття студентами поглиблених теоретичних і практичних компетентностей у галузі юриспруденції, достатніх для розв'язування складних задач, проблем у професійній діяльності, з розумінням природи і змісту основних правових інститутів, меж правового регулювання різних суспільних відносин. Підготовка бакалавра права з глибокими фундаментальними знаннями, навичками професійної практичної діяльності, конкурентоспроможного, здатного будувати свою діяльність на основі планування, креативного та творчого підходу, партнерства у комунікації, та вирішувати практичні проблеми і складні спеціалізовані задачі у сфері юриспруденції, а саме господарського, адміністративного та муніципального права.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідність мети ОП стратегії Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка полягає у забезпеченні якісної вищої освіти шляхом особистісного навчання, орієнтованого на наукові дослідження відповідно до потреб сучасного суспільства, задля підвищення конкурентоспроможності здобувачів освіти як майбутніх фахівців і ЗВО у цілому та його інтеграції в міжнародний освітній простір (https://drive.google.com/file/d/0ByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZ09idW8/view). Згідно «Стратегії розвитку НУЧК імені Т.Г.Шевченка на 2016-2021 роки», затвердженої рішенням вченої ради університету (протокол №4 від 2 листопада 2016 р. (https://drive.google.com/file/d/0ByJ_WEFXldX_Wjc2aFFsZ09idW8/view)), місія університету, зокрема, полягає в забезпеченні сучасної якісної та доступної освіти шляхом передачі студентам знань і досвіду викладачів, формування компетентностей та розвитку новітніх наукових і освітніх технологій та підготовці висококваліфікованих кадрів, які здатні до практичної реалізації отриманих знань і умінь, компетентностей в освіті та науці, що відповідає цілям освітньої програми “081 - Право” щодо комплексної підготовки кваліфікованих фахівців освітнього рівня бакалавр.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Інтереси здобувачів вищої освіти та випускників програми враховані при формулюванні цілей та програмних результатів навчання шляхом визначення та надання загальних та спеціальних компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю. До обговорення освітньо-професійної програми, додаткових компетентностей та відповідних освітніх компонентів у 2021 році були залучені здобувачі вищої освіти та випускники програми шляхом запрошення до колективного обговорення через офіційний сайт Університету <https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>, усного особистого спілкування із окремими студентами та випускниками, розгляду пропозицій від студентського самоврядування на засіданнях Вченої ради Університету.

- роботодавці

Роботодавці були залучені до рецензування освітньо-професійної програми, у тому числі при визначенні цілей і програмних результатів навчання. Випускова кафедра має домовленості про співробітництво з організаціями та підприємствами у галузі (наприклад, Рада адвокатів Чернігівської області), згідно яких керівники підприємств залучаються до процесу створення освітніх програм, навчальних планів та висловлюють свої побажання щодо організації та змісту освітнього процесу.

- академічна спільнота

Крім членів проектної групи та випускової кафедри до розробки ОП залучалися провідні фахівці Університету з інших спеціальностей (наприклад, при вирішенні питання про доцільність включення тієї чи іншої навчальної дисципліни до вибіркового блоку професійної та практичної підготовки), були враховані пропозиції й інших представників академічної спільноти.

- інші стейкхолдери

Крім врахування інтересів вищезазначених стейкхолдерів, при розробці та оновленні ОП постійно відбувається дослідження медіа-простору з урахуванням професійної спрямованості. Керівництвом Університету та провідними викладачами аналізуються різноманітні звіти державних органів та органів місцевого самоврядування, дослідження громадських організацій та робляться пропозиції щодо удосконалення напрямів досягнення програмних результатів навчання.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Цілі та програмні результати навчання ОП узгоджуються з тенденціями розвитку спеціальності у напрямі здобуття майбутніми фахівцями поглиблених теоретичних знань, умінь і навичок практичної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання професійних завдань у галузях адміністративного, господарського та муніципального права. Крім того, сучасне вітчизняне законодавство має тенденцію дуже швидко змінюватися, тому окремо віділено нові програмні результати та приділено особливу увагу їх досягненню. ПРН 25. Передбачати можливі негативні наслідки при порушенні прав і свобод фізичних осіб органами публічної

адміністрації. ПРН 26. Здійснювати процесуально-документальне оформлення супроводження розгляду та вирішення господарської або адміністративної справи, іншої юридичної документації. ПРН 27. Розробляти локальні нормативні акти (внутрішні документи юридичних осіб приватного права) та господарські договори. Це дозволить максимально наблизити професійні якості здобувачів до сучасних вимог ринку праці сьогодення.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст.

Під час формулювання цілей ОП та програмних результатів навчання в Університеті враховувалися галузеві та регіональні потреби у фахівцях за спеціальністю 081 Право. Керівництвом Університету проводиться постійний моніторинг ринку праці, що дозволяє відслідкувати тенденції попиту на кваліфікованих фахівців відповідної спеціальності та коригувати напрями удосконалення ОПП враховуючи зміну вимог до кандидатів в професію. Моніторинг відбувається як при аналізі відкритих джерел мережі Інтернет, так і під час спілкування з потенційними роботодавцями. Наприклад, проведений круглий стіл та підписаний меморандум про співпрацю з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області та Чернігівським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги (03.12.2021р.) (legalaid.gov.ua/novyny/ukladeno-memorandum-z-navchalno-naukovym-institutom-istoriyi-ta-sotsiogumanitarnyh-dystsyplin-imeni-o-m-lazarevskogo-natsionalnogo-universytetu-chernigivskiy-kolegium-imeni-t-g-shevchenka/). Проведений круглий стіл (08.10.2021 р.) на тему: «Актуальні проблеми права у період коронакризи» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/10/>), в процесі яких, одним із питань розглядався галузевий та регіональний контекст сучасного працевлаштування та трудового права, зокрема в Чернігівській області.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм.

При розробці ОП вивчався досвід Запорізького національного університету та університета Humanitas (Республіка Польща). Зроблений аналіз дозволив визначити принципи академічної доброчесності та частково сформулювати цілі, завдання ОП, програмні результати тощо.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

Прийняття Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право» введеного в дію наказом МОН України № 1379 від 12.12.18 р. дозволило достатньо вдало систематизувати прагнення та очікування (з набуття необхідних компетенцій та програмних результатів навчання сучасним висококваліфікованим юристом) не тільки з боку роботодавців, а й суспільства в цілому. Тому процес оновлення ОП відразу був спрямований на досягнення встановлених Стандартом цілей та завдань. Зокрема, з метою удосконалення ОП та впровадження компетентного підходу до публічного обговорення ОП були запрошені роботодавці, представники академічної спільноти, здобувачі вищої освіти. Рішенням Вченої ради (протокол вченої ради №10 від 30 червня 2021 р.) було затверджено зміни та доповнення до ОП та навчальних планів

підготовки фахівців освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 081 Право.
Зокрема, до ОП додано такі нові (відсутні у Стандарті) компетентності – СК 17.
Здатність передбачати можливі негативні наслідки при порушенні прав і свобод фізичних осіб органами публічної адміністрації.

СК 18. Здатність здійснювати процесуально-документальне оформлення супроводження розгляду та вирішення господарської або адміністративної справи, іншої юридичної документації.

СК 19. Здатність розробляти локальні нормативні акти (внутрішні документи юридичних осіб приватного права) та господарські договори.

А також, відповідні ПРН – ПРН 25. Передбачати можливі негативні наслідки при порушенні прав і свобод фізичних осіб органами публічної адміністрації.

ПРН 26. Здійснювати процесуально-документальне оформлення супроводження розгляду та вирішення господарської або адміністративної справи, іншої юридичної документації.

ПРН 27. Розробляти локальні нормативні акти (внутрішні документи юридичних осіб приватного права) та господарські договори

Можна стверджувати, що ОП повністю задовольняє процес формування програмних результатів навчання. Суттєвих розбіжностей з результатами навчання, сформульованими в ОП та наведеними у Стандарті, не встановлено.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право» введено в дію наказом МОН України № 1379 від 12.12.18 р.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	240 кредитів
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	180 кредитів
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	60 кредитів
Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? Зміст ОП у повній мірі відповідає предметній області спеціальності 081 Право, галузі знань 08 Право, що регламентується Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081	

Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 р. № 1379. ОП орієнтована на професійну підготовку висококваліфікованих фахівців для правничої сфери зі здатністю розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ОП поділена на окремі освітні компоненти, які складаються з: 1. Цикл загальної підготовки складається з 9 дисциплін; 2. Цикл професійної підготовки спеціальності - 18 дисциплін; 3. Цикл професійної підготовки освітньої програми - 13 дисциплін; 4. Блок дисциплін вільного вибору студента в межах Університету - 10 дисциплін; 5. Блок дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності - 6 дисциплін; трьох виробничих практик та атестаційного екзамену. В сукупності вищезазначені компоненти забезпечують формування фахівця у сфері адміністративного, господарського та муніципального права.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

В Університеті забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, що регламентується ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту», відповідно до якої для вибіркового дисциплін в ОП та навчальному плані передбачений бюджет часу, що становить не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, тобто: не менше 60 кредитів ЄКТС для здобувачів освітнього ступеня бакалавра. Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується через право на: - вибір навчальних дисциплін; - самостійний вибір місця проходження практики; - вибір теми курсових робіт; - вільне відвідування лекційних занять у зв'язку із працевлаштуванням за спеціальністю, доглядом за дитиною до 3-х або у разі потреби - 6-ти річного віку, доглядом за хворим родичем тощо. Проблем з формуванням індивідуальної освітньої траєкторії з боку здобувачів вищої освіти не було.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

В Університеті формування індивідуальних навчальних планів здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до принципів альтернативності та академічної відповідальності (недопущення нав'язування здобувачам вищої освіти певних вибіркового дисциплін в інтересах кафедр та окремих викладачів). Вибір навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у Національній університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка . Дисципліни вільного вибору обираються здобувачами вищої освіти із запропонованого Університетом структурованого переліку освітніх компонентів. Вибір дисциплін здобувачами вищої освіти першого курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється протягом тижня від початку освітнього процесу. Вибір дисциплін передбачає такі етапи і процедури: у визначений період кожен здобувач вищої освіти під керівництвом куратора (тьютора) має можливість індивідуально ознайомитися з навчальними дисциплінами, які пропонуються для вибору - до завершення визначеного періоду здобувач вищої освіти має подати куратору (тьютору) заяву з переліком обраних навчальних дисциплін. Після цього навчальні дисципліни у

визначеному обсягу кредитів (годин), які обрала більшість здобувачів вищої освіти даного року навчання, включаються до індивідуального навчального плану та доводиться до відома усіх здобувачів ОП. Здобувач вищої освіти, який не зробив свій вибір, вивчає навчальні дисципліни обрані більшістю інших здобувачів вищої освіти на ОП. Цей перелік враховується під час складання робочого навчального плану та розкладу навчальних занять. Вибрані здобувачем вищої освіти дисципліни включаються до індивідуального плану здобувача вищої освіти, є обов'язковими для вивчення та формують його індивідуальну освітню траєкторію. Здобувач вищої освіти в односторонньому порядку не може відмовитись від узгодженого переліку дисциплін. Крім цього, Університет надає здобувачу можливість вивчення будь-якої навчальної дисципліни на власний вибір здобувача з усіх, що викладаються у межах поточного навчального року в рамках інших ОП, рівнів освіти. Загальний обсяг вибіркового навчальних дисциплін за цією ОП складає 60 кредитів ЄКТС, що становить 25 % від загального обсягу кредитів, які передбачені цією ОП.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП передбачає проходження виробничої практики у судових та правоохоронних органах (6 кредитів ЄКТС), виробничої практики в органах державної влади та місцевого самоврядування, на підприємствах і в організаціях (6 кредитів ЄКТС) та виробничої практики у правоохоронних органах, органах державної влади, та місцевого самоврядування (6 кредитів ЄКТС).

Також у новій ОП виділено нові блоки - цикли професійної підготовки спеціальності, професійної підготовки освітньої програми, блоки дисциплін вільного вибору студента в межах Університету та блок дисциплін вільного вибору студента в межах спеціальності що сприяє набуттю здобувачами вищої освіти відповідних компетентностей практичної спрямованості в належному обсязі.

Частково такі компетентності також набуваються через практичні заняття з навчальних дисциплін, зустрічі з роботодавцями та екскурсії на підприємства, установи, організації. Прикладом є екскурсія у музей та І відділення Чернігівського міського патологоанатомічного бюро (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>). Також відвідання музею та лабораторії криміналістичних досліджень Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>), виїзне практичне заняття «Верховний Суд» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2022/02/02/vyvizne-praktychne-zanyattya-verhovnyj-sud/>). Відвідання офісу Головного спеціаліста Відділу регіонального представництва в північних областях - Регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Чернігівській області Жмаки Ірини Миколаївни. (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

Вивчення освітніх компонентів упродовж навчання на ОП відбувається за допомогою активних тренінгових форм та методів, які сприяють максимальному використанню потенціалу, знань і досвіду кожного здобувача вищої освіти. Активно застосовуються такі методи навчання як дискусії, проблемні лекції, імітаційні та ділові ігри тощо. Соціальні навички розвиваються за рахунок участі здобувачів вищої освіти у професійних конференціях, формуванні сприятливого психологічного клімату в інституті та в Університеті, відсутності психологічних та адміністративних бар'єрів у спілкуванні з керівництвом Інституту та Університету. Навички соціальної взаємодії, активної комунікації, відстоювання власної позиції та інші соціальні навички також відточуються під час публічних виступів на лекційних та семінарських заняттях, науково-дослідної практики, захисту курсових робіт.

У ході анкетування було виявлено високий рівень задоволеності здобувачами вищої освіти компетентностями, здобутими або розвиненими під час навчання підготовки за ОП.

Також у процесі розвитку нової діяльності студентського клубу «Правознавець» досягнута домовленість з Центром соціально-психологічної реабілітації дітей, с. Хмільниця, Чернігівського району за для долучення здобувачів у профорієнтаційну та правово-просвітницьку діяльність для дітей позбавлених батьківського піклування.

Яким чином зміст ОП урахує вимоги відповідного професійного стандарту?

Для визначення компетентностей/результатів навчання, що визначають присвоєвану після завершення навчання на ОП освітню кваліфікацію, Університет орієнтується на Стандарт вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 р. № 1379 та Національну рамку кваліфікацій, затверджену постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

При формуванні аудиторного навантаження здобувача вищої освіти на 1 кредит ЄКТС виділяється від 30 до 50% аудиторного навантаження, решта часу – на самостійну роботу. На ОП здобувачі мають 16 - 22 години аудиторного навантаження в робочому тижні. Такий розподіл, на наш погляд, є оптимальним з точки зору можливості створення умов для оволодіння матеріалом навчальних дисциплін. Аналіз обсягу навантаження здобувачів вищої освіти на конкретній ОП відбувається за результатами анкетування усіх здобувачів вищої освіти, що проводиться навчальним відділом, а також опитувань, що здійснюються науково-педагогічними працівниками у ході вивчення кожного окремого освітнього компонента. Питання навантаження у розрізі кожного освітнього компонента обговорюється на засіданнях кафедр та вченої ради.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За дуальною формою навчання не здійснюється

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://chnpu.edu.ua/abiturient/entry-info>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

На ОП вступники приймаються на навчання на 1 курс на основі повної ЗСО для здобуття ступеня бакалавра на підставі результатів ЗНО, вступних іспитів/співбесіди в передбачених Правилами прийому випадках. Особам, які здобули ОКР молодшого спеціаліста, Університет у встановленому порядку може перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких не перевищує 120 кредитів ЄКТС). Такі особи можуть прийматись на першій або старші курси або на перший курс із скороченим строком навчання. Вступ на ОП для осіб, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план, здійснюється за результатами фахового вступного випробування. Мінімальний конкурсний бал з кожного конкурсного предмета для вступу на основі повної ЗСО становить 100 балів (Обов'язкові - Українська мова та література, Історія України; за вибором - Іноземна мова, Математика). Вступ здійснюється на конкурсній основі.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка спирається на Положення про організацію освітнього процесу, що включає порядок поновлення та відрахування студентів, затверджене у встановленому порядку та розміщене на офіційному веб-сайті, з урахуванням Окремі питання вступу для здобуття вищої освіти у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка за результатами навчання в інших ЗВО визначається Правилами прийому.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Для студентів цієї освітньо-професійної програми такі практики визнання результатів навчання в межах академічної мобільності наразі не застосовувались.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Положення про освітній процес (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) регулює питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про освіту» результати навчання, здобуті шляхом неформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, поширюється на базові (обов'язкові) та вибіркові дисципліни навчального плану за освітньою програмою. Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка може визнати результати навчання здобуті у неформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених освітньою програмою. Для визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, здобувач вищої освіти звертається із заявою до директора інституту. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, які здобувач вищої освіти отримав. Директор інституту видає розпорядження щодо створення предметної комісії у складі гаранта освітньої програми та 2 – 5 науково-педагогічних працівників, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Станом на 2021 рік практики застосування вказаних правил на ОП «081-Право» не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Навчання та викладання навчальних дисциплін на ОП Право здійснюється із застосуванням різноманітних форм організації освітнього процесу, які зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та у Положенні про дистанційне навчання в НУЧК імені Т.Г. Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1gluLeBZbSavx_wxfenFfGfUrzzi2qOVn/view). У процесі вивчення кожного освітнього компоненту застосовується диференційний підхід до вибору методів навчання залежно від його змісту та особливостей. У процесі реалізації ОП застосовуються різні методи навчання, зокрема методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, проблемнопошукові), методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (ділові ігри, навчальні дискусії, емоційний вплив педагога, заохочення пізнавальної діяльності тощо), методи контролю і самоконтролю в навчанні (опитування, письмові роботи, тестування, контрольні практичні роботи, самоконтроль тощо). Також використовуються

інтерактивні методи навчання, зокрема такі як інтерактивні презентації, дискусії, «мозкова атака», метод «круглого столу», рольові ігри, навчальні тренінги, кейс-метод, практичні групові й індивідуальні завдання, моделювання соціально-педагогічної діяльності чи ситуації. Такий підхід сприяє досягненню програмних результатів навчання на ОП «081-Право»

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

При навчанні за ОП впроваджується студентоцентрований підхід у виборі форм і методів навчання і викладання. Викладачі формують комплекс методів навчання, які наведені в робочих програмах навчальних дисциплін або в силабусах. Зокрема, використовуються інтерактивні методи навчання, що сприяють реалізації студентоцентрованого підходу в організації освітнього процесу. Викладачі консультують студентів щодо змісту навчальних дисциплін, реалізації індивідуальних навчальних планів та організації освітнього процесу. У Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>)

визначено такі форми організації навчання, як індивідуальне заняття, консультація, виконання індивідуальних завдань, що найбільше забезпечують реалізацію студентоцентрованого підходу при навчанні за ОП. З метою впровадження студентоцентрованого підходу права студентів на участь в організації освітнього процесу реалізуються шляхом включення студентів до Вченої ради Навчально-наукового інституту, участі в обговоренні переліку дисциплін за вибором, вільного вибору дисциплін варіативної компоненти, анкетування студентів. Порядок опитування студентів визначено у Положенні про опитування студентів (<https://drive.google.com/file/d/1W1U2ywjLp3dTNvHNP79XKH-gpRQET56q/view>).

Відповідно до результатів опитування, проведеного серед студентів, більшість здобувачів освіти задоволені методами викладання навчальних дисциплін ОП.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Для здобувачів освіти за ОП «081-Право» у процесі навчання і для науково-педагогічних працівників упродовж викладання забезпечується академічна свобода, яка полягає у самостійності і незалежності учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної та наукової діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Відповідно до Закону України «Про освіту» і Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>), науково-педагогічним працівникам надається можливість формувати зміст дисциплін, вносити зміни в робочі програми, обирати методи навчання задля ефективного засвоєння знань, проводити заняття із застосуванням сучасних технологій, обирати самостійну форму вивчення окремих тем. Академічна свобода досягається завдяки тому, що під час виконання навчальних завдань, підготовки доповідей та проектів, написання кваліфікаційних робіт здобувачі вищої освіти є вільними у виборі

тем досліджень, у тому числі контраверсійних. Студенти, які навчаються за ОП «081-Право», мають право одночасно навчатися за декількома освітніми програмами в університеті або в інших закладах освіти, брати участь у формуванні індивідуального навчального плану.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

Здобувачі освіти, які навчаються за ОП «081-Право», на початку навчального року або семестру отримують інформацію про цілі, зміст і очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання за всіма навчальними дисциплінами, які містяться у робочій програмі навчальної дисципліни або в силабусі. На кожний навчальний рік складається робоча навчальна програма дисципліни та силабус на підставі навчального плану та навчальної програми. Робоча програма містить виклад змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю. Робочі навчальні програми дисциплін розробляються провідними професорами, доцентами кафедри до початку навчального року, розглядаються на засіданні кафедр і затверджуються завідувачем кафедри. Навчальні та робочі навчальні програми є частиною навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни, який зберігається на кафедрах і який включає: навчальну і робочу програми дисциплін; конспекти лекцій (у друкованому й електронному вигляді); методичні рекомендації для проведення практичних занять; методичні рекомендації для самостійної роботи студентів та інші матеріали. Студентам, які опановують ОП, ця інформація надається на першому занятті з дисципліни. Робочі програми та силабуси викладені на сайті Інституту, студенти ознайомлюються з ними на першому занятті, а також, за потреби, програми викладаються у гугл класі

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Під час реалізації ОП здобувачі вищої освіти беруть участь у процесі пізнання, обмінюються інформацією, аналізують її, зважують альтернативні думки, дискутують, моделюють ситуації, оцінюють дії інших і свою власну поведінку, приймають продумані рішення, тобто, спільно розв'язують навчальні і наукові проблеми, занурюючись у реальну атмосферу наукового співробітництва. Студенти ОП Право беруть участь у науково-практичних конференціях та інших подібних заходах. Зокрема, в Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського проводяться студентські наукові конференції, у яких беруть участь і здобувачі освітнього ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньою програмою «081-Право». Результати наукових досліджень здобувачів освіти публікуються у збірниках наукових статей і матеріалах конференцій. Зокрема, здобувачі ОП брали участь у наукових читаннях, присвячених пам'яті професора Т. А. Денисової та Всеукраїнському конкурсі наукових робіт з галузей знань і спеціальностей. Окремим видом дослідницької діяльності є, передбачені в ОП курсові роботи, які є обов'язковою складовою частиною.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі впровадження наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі та з дотриманням принципу академічної свободи. Зміст дисциплін та освітніх компонентів ОП, за потреб, оновлюють та корегують викладачі у відповідності до здійснених ними самостійно або у співпраці зі стейкхолдерами наукових досліджень, оновлення законодавчої та нормативно-правової бази. Останнє оновлення ОП відбулося у зв'язку з затвердженням Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право.

Питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням) нових навчальних курсів та освітніх програм, розглядаються спочатку на засіданнях кафедри (щонайменше один раз на рік), вченої ради інституту та Університету. На такі засідання кафедри запрошуються зацікавлені студенти, випускники, працевластивлені. Кафедра може ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками опитувань студентів і зацікавлених осіб. Діяльність системи внутрішнього забезпечення якості освіти міститься у Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAoun6-NOWVmcY1T8rVX/view>). У серпні 2021 р. питання про удосконалення освітньої програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 081 Право обговорювалися на засіданні кафедри права, філософії та політології (протокол № 1 від 27 серпня 2021 року). Зміни та доповнення ОП була розглянута та затверджена Вченою радою НУЧК імені Т. Г. Шевченка (Протокол № 10 від 30 червня 2021 р.). Робочі програми оновлюються щороку на основі новітніх досягнень юридичної науки, у списку літератури вказуються основні нові дослідження українських дослідників. Окрім того, викладачі застосовують і власні наукові дослідження у процесі викладання деяких дисциплін (проф. Іваненко А. О.). Місцеві судові установи, адвокатура та нотаріат в системі окупаційного апарату влади Райхскомісаріату «Україна» та військової зони окупації (1941 – 1944 рр.): соціально-правові виміри: монографія. Чернігів: ПАТ «ПВК» Десна», 2020. 486 с. у рамках курсу «Історія держави і права України»).

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Чинником інтернаціоналізації НУЧК є політика розвитку міжнародної співпраці, популяризація міжнародного і міжкультурного співробітництва, забезпечення можливості студентів та науково-педагогічного персоналу займатися навчальною та науковою діяльністю в інтернаціональному середовищі. Згідно Положення про реалізацію права на академічну мобільність у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, здобувачі освіти можуть реалізувати своє право на міжнародну академічну мобільність (<https://drive.google.com/file/d/1ZJ3H4OGbpG70USRYcvaDQN3w1Cw7GLEd/vie>).

Приділяється увага наявності у науково-педагогічних кадрів заповнення профілю ORCID. Для поширення практики залучення досвіду ЗВО ЄС, у НУЧК імені Т.Г.Шевченка проводяться тренінги з написання заявок на участь в грантових проектах Erasmus+. Колективи викладачів Навчально-наукового інституту історії та

соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського, зокрема й ті, що викладають навчальні дисципліни ОП 081-Право, проходили стажування за кордоном (старший викладач Грищенко О.П.), публікували статті у міжнародних наукових виданнях та брали участь у міжнародних конференціях (проф. Іваненко А. О.). В університеті функціонує відділ міжнародних зв'язків, метою діяльності якого є створення умов для академічної мобільності студентів та викладачів. Також досягнута домовленість про співпрацю з університетом Humanitas (Республіка Польща).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП передбачені низкою офіційних нормативно правових документів/положень. Зокрема, у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) у п. 4.12 визначені поточний, підсумковий та повторний контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовки здобувачем вищої освіти до виконання конкретної роботи. Форми та методи поточного контролю визначені викладачами і записані в робочих навчальних програмах або силабусах. Форми та методи поточного контролю ураховують студентоцентрований та індивідуальний підходи в організації освітнього процесу, сприяють систематизації та закріпленню знань і вмінь студентів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію студента. Повторний контроль передбачає вибіркочку перевірку залишкових знань студентів з окремих дисциплін з метою перевірки міцності і системності набутих знань та контролю якості освітнього процесу. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Результати складання екзаменів оцінюються за національною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS, а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «незараховано») та шкалою ECTS і вносяться в екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план студента та індивідуальну навчальну картку студента. Студенти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академічну заборгованість. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. Такий системний підхід до проведення контрольних заходів у межах навчальних дисциплін освітньої програми «081-Право» дозволяє перевірити досягнення програмних результатів навчання.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Здобувачі вищої освіти, зокрема й ті, які навчаються за освітньою програмою «081-Право», мають чітко уявляти форми контрольних заходів, а критерії оцінювання навчальних досягнень мають бути зрозумілими. Це забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочій програмі навчальної дисципліни, структура та зміст якої регламентується, та в силабусі. У робочій програмі навчальної дисципліни наведений розподіл балів, а також вказані максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням їх важливості та трудомісткості. Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Якісні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів представлені у робочих програмах навчальних дисциплін як необхідний обсяг знань та вмінь. Викладач має не лише зазначити в робочій програмі та в силабусі навчальної дисципліни критерії оцінювання з даної дисципліни, а й чітко і зрозуміло ознайомити з ними здобувачів вищої освіти. Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwFX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) в НУЧК імені Т.Г. Шевченка оцінювання навчальних досягнень здобувачів за кількісними критеріями здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, незараховано); 100-бальною шкалою та шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Ще до початку вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти самостійно може ознайомитися зі змістом робочих програм навчальних дисциплін, які розміщені на офіційному сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського та з інформацією про форми контрольних заходів, яка також міститься на цьому сайті (графік навчального процесу, навчальний план, розклад занять) (<https://insthist.nethouse.ua/>). Навчальні програми, робочі навчальні програми та інші навчально-методичні матеріали в електронному та роздрукованому вигляді знаходяться на кафедрах Інституту. Робочі навчальні програми затверджуються до початку навчального року. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності, освітньої програми та для кожного рівня вищої освіти. На основі навчального плану розробляється індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, що визначає індивідуальну траєкторію навчання для кожного студента, яка реалізується шляхом визначення вибіркового компонентів навчального плану. Графік проведення заліково-екзаменаційної сесії оприлюднюється на сайті та на дошці офіційної інформації Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Крім того, кожний викладач безпосередньо повинен заздалегідь (перед початком вивчення дисципліни або на першому занятті) ознайомити всіх здобувачів вищої освіти про критерії оцінювання та терміни проведення контрольних заходів з дисципліни.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Атестація здобувачів ОП здійснюється у формі атестаційного екзамену, як і передбачено Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів визначена у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>). Відповідно до освітньої програми розробляється навчальний план, який затверджується рішенням Вченої ради університету та є основою для складання загального графіку освітнього процесу. Графік регулює процедуру освітнього процесу (послідовність і тривалість окремих його елементів), у тому числі контрольних заходів. У структурі робочих програм усіх навчальних дисциплін ОП визначений перелік контрольних заходів із розподілом балів за кожним з них, що дає можливість забезпечити доступність інформації про проведення контрольних заходів для учасників освітнього процесу. На кафедрах інституту є в роздрукованому та електронному вигляді програми атестаційного іспиту здобувачів освіти за освітньою програмою «081-Право». Інформація про терміни проведення контрольних заходів (екзаменів, заліків, державної атестації) міститься на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О. М. Лазаревського та оприлюднюється на відповідних стендах публічної інформації в приміщенні інституту.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність, прозорість, неупередженість оцінювання досягнень студентів є принципами забезпечення якості освітнього процесу, згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>).

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів (тривалість контрольного заходу, його зміст та кількість завдань, механізм підрахунку результатів) та відкритістю інформації про ці умови та єдиними критеріями оцінки. Для об'єктивності проведення захисту результатів практики створюється комісія у складі трьох викладачів. Атестаційний екзамен проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за обов'язкової присутності голови екзаменаційної комісії. Оцінки виставляє кожний член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному студенту. Встановлено єдині правила перездачі контрольних заходів, оскарження результатів атестації. Випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації здобувачів освіти за ОП «081-Право» та конфлікту інтересів не було. У випадку виникнення конфлікту інтересів він має бути врегульований відповідно до «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoN0Au6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view>).

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Здобувачі вищої освіти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, зобов'язані ліквідувати академзаборгованість. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку («Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка») (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>). Випускник, який отримав оцінку «незадовільно» під час атестаційного екзамену, відраховується з університету як такий, що виконав навчальний план, але не пройшов атестації. При цьому йому видається академічна довідка. Повторне складання (перескладання) екзамену з метою підвищення оцінки у поточному навчальному році не дозволяється. Студент, який не пройшов атестацію, допускається до повторного складання атестаційних іспитів упродовж 3-х років після закінчення університету. Повторне складання атестаційних іспитів затверджується наказом ректора під час чергової атестації.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та Положенням про екзаменаційну комісію (https://drive.google.com/file/d/1iGmPHf0IRFQ_V_qCUpxxADFJ7d2q06Y9/view).

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів здобувачем вищої освіти відбувається на підставі письмової мотивованої заяви здобувач вищої освіти на ім'я ректора, погодженої директором інституту. Прикладів застосування відповідних правил на ОП не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання

академічної доброчесності?

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначені насамперед, «Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwIMe84tMAkRg/view>).

Положення про академічну доброчесність розроблено відповідно до вимог законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту університету, інших нормативних документів та визначає засади забезпечення академічної доброчесності в рамках освітнього процесу у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, а також підстави та порядок притягнення здобувачів освіти до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності. Це нормативні документи спрямовано на підтримку ефективної системи дотримання академічної

доброчесності, яка поширюється на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Технологічні рішення протидії порушенню академічної доброчесності спираються, насамперед, на «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>), де передбачено заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів вищої освіти з вимогами академічної доброчесності, зокрема, вимогами до виконання письмових робіт. Визначено механізм виявлення порушень академічної доброчесності та порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності. Передбачено, що обов'язком кожного учасника освітнього процесу є дотримання вимог академічної доброчесності у власній навчальній та/або науковій діяльності та недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу. У процесі вивчення навчальних дисциплін ОП викладачі звертають увагу здобувачів освіти на дотримання принципів академічної доброчесності під час підготовки до практичних (семінарських) занять, підготовки завдань самостійної роботи, підготовки проектів. Технологічні процеси щодо протидії порушенню академічної доброчесності мають систематичний характер, що забезпечує стійке дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти за ОП.

В університеті перевірка робіт на плагіат здійснюється за допомогою системи StrikePlagiarism.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Розділі II «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>) визначені механізми запобігання порушень академічної доброчесності. Насамперед вживаються різноманітні заходи щодо ознайомлення здобувачів вищої освіти із поняттям та вимогами академічної доброчесності шляхом включення відповідного матеріалу до програм навчальних дисциплін ОП, проведення окремих лекцій, семінарів, тренінгів, круглих столів, індивідуальних консультацій для здобувачів освіти та в інші способи, що не суперечать чинному законодавству. Наукова бібліотека Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка регулярно організовує демонстрацію роботи антиплагіатної системи та бере участь у розробленні методичних рекомендацій щодо оформлення кваліфікаційних робіт відповідно до особливостей роботи системи автоматизованої перевірки текстових документів на унікальність. На базі Наукової бібліотеки університету організовано роботу з перевірки наукових та кваліфікаційних робіт (проектів) студентів та викладачів на плагіат (програма Plagiat.pl). Особу, яка набула статусу здобувача освіти упродовж місяця з дня набуття такого статусу, ознайомлюють з «Положенням про академічну доброчесність» та зобов'язують дотримуватися академічної доброчесності власноручним підписом на окремій сторінці в журналі обліку роботи академічної групи. *Окремо викладачі деяких*

навчальних курсів проводять інструктажі у рамках своїх дисциплін (Право інтелектуальної власності). Проф. Іваненко пройшла онлайн курс «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на платформі «Prometheus», знання і навички з якого впроваджує у власну педагогічну діяльність.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності, згідно з чинними нормативно-правовими документами. Ці випадки регулюються «Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1kpvtbTTnlgy2Tz29iNvgwlMe84tMAkRg/view>). Прикладів відповідних ситуацій щодо здобувачів освіти освітньої програми «081-Право» не було.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП відбувається згідно із Законом України «Про вищу освіту», наказом МОН України від 05.10.2015 № 1005 «Про затвердження Рекомендації щодо проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)», Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних і педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г. Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1MPU1swqn6RIaoN8y2ICPHee2-OYBJRzM/view>) та Положенням про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників (https://drive.google.com/file/d/0B_8Hc3966v4cQ0dISXdaQ2hIMTA/view). Головною метою конкурсу є добір науково-педагогічних працівників університету, які за своїми якостями найбільше відповідають встановленим критеріям, а саме: високі моральні якості, науковий ступінь, відповідний рівень професійної підготовки. Викладачі подають відомості про свою діяльність, що аналізується на засіданні кафедри, розглядається вченою радою та конкурсною комісією ННП, призначаються на посаду ректором. До розгляду приймаються відомості щодо розробки навчальних курсів, їх методичне забезпечення; читання лекцій, проведення практичних занять; організацію практик студентів; консультативну та індивідуальну роботу зі студентами; наукову роботу; підготовку навчально-методичних матеріалів; виконання вимог щодо професійного розвитку, підвищення наукової і професійної компетентності і кваліфікації викладача.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Потенційні роботодавці залучені до організації освітнього процесу за ОП «081-Право». Їх науковий та виробничий потенціал використовується на спеціально організовані зустрічі і беруть участь у бесідах, диспутах, «круглих столах» під час практичних занять. Їх участь у реалізації освітнього процесу позитивно впливає на

зміст та форми проведення занять з низки навчальних дисциплін, а саме у рамках предмету «криміналістика» була проведена екскурсія відвідання музею та лабораторії криміналістичних досліджень Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>). У рамках предмету «Судові та правоохоронні органи» проведено виїзне практичне заняття «Верховний Суд» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2022/02/02/vyvizne-praktychne-zanyattya-verhovnyj-sud/>). Круглий стіл з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області та Чернігівським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/12/07/kruglyj-stil-na-temu-praktychna-diyalnist-yurystiv/>) на тему: “Практична діяльність юристів”.

В організації та проведенні виробничої практики у правоохоронних органах, органах державної влади, та місцевого самоврядування здобувачів освіти беруть участь провідні фахівці з правознавства. (онлайн зустріч з адвокатом у рамках курсу «Адвокатура і нотаріат»).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До проведення аудиторних занять (лекцій та практичних занять) в рамках забезпечення взаємодії з практичною юридичною діяльністю з дисциплін «Права людини» та «Право ЄС» погодинно викладає на спеціальності Головний спеціаліст Відділу регіонального представництва в північних областях Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини - Регіональний представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Чернігівській області Жмака Ірина Миколаївна (Доручення № 403-д від 30.12.2020).

Також у рамках предмета «Адміністративне право» можна назвати консультування з практикуючим адвокатом членом ради адвокатів Чернігівської області Бредюком Андрієм Миколаївичем (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/?s=%D0%B0%D0%B4%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%82>). У процесі зустрічі обговорювалися питання адміністративного законодавства та судочинства у період карантинних обмежень.

У рамках предмету «Криміналістика» була проведена екскурсія у музей та І відділення Чернігівського міського патологоанатомічного бюро (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/>).

Разом з Чернігівським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги під керівництвом В.А. Бобруйко та студентами Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського був проведений тренінг за напрямом захист від булінгу, домашнього та гендерного насильства в рамках предмету «Права людини» (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/12/14/stop-bullingu-domashnomu-ta-gendernomu-nasylstvu/>).

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

В університеті процедура підвищення кваліфікації та стажування викладачів регламентується Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів та Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників НУЧК імені Т.Г.

Шевченка (https://drive.google.com/file/d/1RKgX20Yzm5oS71L3FntI_liXe-x6Xf_r/view). Відповідно до Положення, для сприяння професійному розвитку викладачів застосовуються такі форми підвищення кваліфікації: інституційна (денна, заочна, дистанційна за наявності відповідної програми), дуальна, на робочому місці. Видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах. Викладачі НУЧК імені Т. Г. Шевченка проходять підвищення кваліфікації у наукових, освітньо-наукових установах та організаціях в Україні та і за її межами. Дотримуючись принципів академічної свободи, кожен викладач має право вільно обирати місце, напрям підвищення кваліфікації. Так, у 2021 р. к.ю.н. Грищенко О.П. проходила стажування на тему: «Впровадження сучасних європейських підходів та інноваційних методів підготовки кваліфікованих правників» у Куявському університеті у м. Влоцлавеку (Республіка Польща) 180 годин.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

В університеті створена система морального та матеріального заохочення викладачів за досягнення у фаховій сфері. При присудженні наукового ступеня кандидата чи доктора наук з відповідної спеціальності викладач отримує одноразову фінансову винагороду, а також постійну доплату за науковий ступінь кандидата і доктора наук у розмірі відповідно 15% і 25% посадового окладу та за вчене звання доцента і професора 25% і 33% відповідно. Щорічно проводиться конкурс на визначення кращої кафедри університету (https://drive.google.com/file/d/1_jq7F_InBSJ0ZUvLxb8BwHdt43aQosOJ/view). До розгляду подаються відомості про наукову та організаційно-педагогічну діяльність викладачів кафедр ННП, загальні дані по кількості публікацій у вітчизняних та зарубіжних виданнях, участі викладачів кафедр в конференціях різного рівня тощо. Заохочується також студентська наукова діяльність. Викладач, який керував написанням конкурсної роботи, що зайняла призове місце на конкурсі студентських наукових робіт, або займався підготовкою студента, який посів одне із призових місць на Всеукраїнській олімпіаді, отримує грошову винагороду. Діє центр розвитку професійної майстерності й лідерства Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка проводить ліцензовані курси підвищення кваліфікації, у лютому 2022 р. було проведено курс «Розвиток Self skills педагогів: навички балансу та турботи про себе», де могли взяти участь усі бажаючі.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

НУЧК імені Т.Г. Шевченка має достатньо розвинену матеріально-технічну базу, яка відповідає ліцензійним вимогам. Ресурси університету складаються з приміщень загальною площею 45500,7 кв.м, серед яких навчальна площа складає 16228,1 кв., та приміщення Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського, у якому проходять аудиторні заняття у студентів ОП «081 - Право». В університеті є наукова бібліотека площею 1553, 5 кв.м., що має 2 читальні

зали та комп'ютерну залу площею 303,5 кв.м. Філія наукової бібліотеки (площа – 74,2 кв.м.) знаходиться у Навчально-науковому Інституті історії та соціогуманітарних дисциплін. Бібліотека має електронні та паперові каталоги та ресурси, репозитарій, якими можуть вільно користуватися здобувачі вищої освіти (<https://library.chnpu.edu.ua>), та Інтернет і Wi-Fi на безоплатній основі. Навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін ОП зберігається на кафедрах інституту. Дисципліни ОП достатньо забезпечені навчально-методичною літературою. Використовуються Інтернет-ресурси та інші інформаційні джерела, що забезпечує всебічну підготовку бакалаврів, які навчаються на ОП. Матеріально-технічна база, інформаційне та навчально-методичне забезпечення Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін НУЧК імені Т.Г. Шевченка гарантують досягнення спеціальних фахових компетентностей здобувачів освіти (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>). У процесі оформлення знаходиться кабінет адвокатури.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Викладачі та здобувачі вищої освіти ОП “081-Право” мають вільний доступ до інформаційних ресурсів НУЧК імені Т.Г. Шевченка для використання у викладацькій, науковій діяльності та в освітньому процесі. Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського має достатню кількість комп'ютерів, у тому числі комп'ютери у комп'ютерному класі, які підключені до інтернету. В інституті наявний вільний доступ до Wi-Fi, яким можуть користуватись співробітники, викладачі та здобувачі вищої освіти. Частина аудиторій обладнані мультимедійним обладнанням, яке використовують викладачі в процесі навчання, а здобувачі вищої освіти для презентацій своїх наукових здобутків. Умови та правила дистанційного навчання регулюються Положенням про Центр науково-методичної підтримки організації дистанційного навчання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка (<https://drive.google.com/file/d/1qxRdIvowrx2rZGu6tg8ixlSgX9DMmfhE/view>). За результатами усного опитування здобувачів кураторами академічних груп та анкетування, проведеного органами студентського самоврядування, освітнє середовище НУЧК імені Т.Г.Шевченка здебільшого задовольняє їх потреби та інтереси (близько 90 %).

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я).

В університеті функціонують відділ охорони праці, який забезпечує контроль за безпечним станом освітнього середовища у підрозділах університету, та медичний пункт і психологічна служба (Положення «Про психологічну службу» https://drive.google.com/file/d/1qcUrYym1J0Kesi1r-Er3f_UjSrC8GrG/view). У НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського постійно проводиться комплекс заходів, спрямованих на збереження здоров'я здобувачів вищої освіти. Він включає заходи з проведення інструктажів з техніки безпеки як під час навчання в аудиторіях так і під

час проведення практик, проживання у гуртожитку, забезпечення комфортних умов у освітньому процесі процесі та комфортних умов проживання, а також проводяться інструктажі з профілактики COVID-19. Проводяться медичні огляди та організовується відпочинок здобувачів вищої освіти. НУЧК імені Т. Г. Шевченка та Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського мають безпечне та комфортне середовище для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. Куратори академічних груп та Дирекція Інституту постійно проводять профілактичні заходи, тренінги, спортивні змагання для підтримки та фізичного та психічного здоров'я здобувачів вищої освіти (<http://www.chnpu.edu.ua/>). Наприклад, відвідання студентами ОП Музей популярної науки і техніки «Експериментаніум» місто Київ (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2022/02/02/vyyiznyj-rozvazhalnyj-zahid-muzej-populyarnoyi-nauky-i-tehniky-eksperymentanium/>). Також проведено інформаційну кампанію «Річ у тім» в межах Всеукраїнської акції «16 днів проти гендерно-зумовленого насильства» Ларисою Борисенко – старший інспектор з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності (з дислокацією в Чернігівській області) Управління дотримання прав людини Національної поліції України (<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/2021/12/08/rich-u-tim-2-0/>). Також ННП було ініційовано проведення майстер-класу із Надання домедичної допомоги від «РеаніМісто Чернігів», наразі очікується послаблення крантинних обмежень для проведення даного заходу.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти у фаховій підготовці складається з використання різних джерел для виконання науково-дослідної роботи, критичне оцінювання результатів наукових досліджень, використання іноземної літератури в освітньому процесі. Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти складається з можливості поєднання навчання в університеті та безпосередньо в установах, на базі яких проводяться навчальні практики, що дозволяє здобувачам вищої освіти опанувати практичні навички, які знадобляться у подальшій фаховій роботі. Постійно розробляються нові методичні підходи до підготовки фахівців. Механізм інформаційної підтримки здобувачів вищої освіти відбувається у процесі діяльності наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка. Фонди бібліотеки нараховують 576012 видань, в тому числі 432580 примірників навчальних видань та 83035 примірників наукових видань. Філія наукової бібліотеки НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що знаходиться у Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, нараховує 36769 примірників видань. У науковій бібліотеці 10 комп'ютерів для читачів. Площа читальних залів (2 читальні зали та комп'ютерна зала) складає 303, 5 кв. м. Читальні зали розраховані на 152 місця. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти також отримують на кафедрах Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського, які мають навчально-методичне супроводження дисциплін освітньої програми. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти проводиться за розкладом, який у вигляді графіків оприлюднений на кафедрах Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського. Розклад консультацій відомий студентам. Проводяться групові консультації напередодні заліків та екзаменів. Окрім того, постійно проводяться індивідуальні консультації

викладачів зі здобувачами вищої освіти з метою написання наукових робіт. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти полягає у забезпеченні за потреби гуртожитком університету, у гуртожитку та в університеті є медпункт. Університет має їдальню. В університеті та інституті діють органи студентського самоврядування та студентський профком. За результатами опитування здобувачів кураторами академічних груп та анкетування, проведеного органами студентського самоврядування, рівень задоволення такою підтримкою складає близько 90 %. У кожній групі є куратор, який додатково виконує інформаційну функцію, стосовно заходів, які відбуваються в Інституті/Університеті. Існує профком студентів, який за потреби може надати студентам фінансову або соціальну допомогу. Окрім того у в Університеті створена Психологічна служба, яка регулярно проводить вебінари, онлайн зустрічі на різні теми, також за потребою у студентів існує можливість звернутись до психолога.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

У НУЧК імені Т.Г. Шевченка розроблено і затверджено «Положення про організацію супроводу студентів з інвалідністю» (2018) (https://drive.google.com/file/d/1ZxipybgQXSXrG8guCzVnu631Z7nnfi_p/view). У НУЧК імені Т.Г. Шевченка встановлено пандус та обладнано убиральню для осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з інвалідністю беруть активну участь у суспільному житті університету та інституту. Вони активно залучаються до органів студентського самоврядування. Організовується проведення виробничих практик для здобувачів з особливими потребами. Здобувачі вищої освіти з інвалідністю залучаються до наукової роботи – написання наукових статей, виступи на конференціях, участь у наукових гуртках та конкурсах наукових робіт. Одним з напрямів роботи зі здобувачами з інвалідністю є залучення їх до участі у творчих конкурсах, спортивних змаганнях, фестивалях, концертах тощо. В університеті та інституті формується толерантне ставлення до здобувачів освіти з інвалідністю, проводяться профілактичні заходи, консультації та роз'яснювальні бесіди для пропаганди досягнень людей з інвалідністю.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентовані Положенням про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://drive.google.com/file/d/1UUGS8QF6-PoN0Au6Fd8Q28meVtzH-8Mm/view?usp=sharing>), Положенням щодо протидії булінгу (https://drive.google.com/file/d/1AG_HYNKDvVa96Hp9Fkje1_MG01sNuI_/view?usp=sharing). У Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК імені Т.Г. Шевченка не виявлено конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією. Відносини між викладачами та здобувачами освіти побудовані на взаємоповазі, толерантності та добрих стосунках. Представники студентської ради інституту беруть участь у Вченій раді інституту. Для учасників освітнього процесу у НУЧК

імені Т.Г. Шевченка політика та процедура урегулювання конфлікту інтересів здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції». У разі виявлення подібних конфліктів вони мають бути висвітлені на сайті університету. Урегулювання повинно відбуватись за допомогою наступних заходів: –усунення працівника від виконання завдання; –встановлення додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання; –обмеження у доступі працівника до певної інформації; –перегляду обсягу функціональних обов'язків працівника; –переведення працівника на іншу посаду; –звільнення працівника. На інформаційних стендах у НУЧК імені Т.Г. Шевченка розміщено відповідну інформацію (номер телефону для здійснення повідомлень, електронна адреса тощо), за яким можна повідомити про конфліктні ситуації. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до НУЧК, відбувається відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України «Про звернення громадян». Кураторами академічних груп та органами студентського самоврядування Навчально-науковому інституті історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського НУЧК імені Т.Г. Шевченка було проведено опитування з метою встановлення фактів конфліктних ситуацій поміж викладачами та студентами. В результаті такого опитування фактів конфліктних ситуацій, в тому числі сексуальних домагань, дискримінації та корупції не виявлено.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження,

моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «081- Право» регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в -НУЧК імені Т.Г. Шевченка. (<https://drive.google.com/file/d/1YcPKtKwfX1UWYEIGTK21Y3TBM9-sqh7G/view>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Перегляд освітніх програм відбувається не менше одного разу на рік. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формуються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі та потреб суспільства. Наприкінці весни 2021 р. до ОП було залучено стейкхолдера Бобруйко В. А. (Чернігівський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги), у результаті останнього перегляду та консультацією з яким, до ОП було додано практику у центрі вторинної правової допомоги. Також у ОП були враховані зауваження, висловлені представниками НАЗЯВО під час проведення акредитації у 2021 р.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Здобувачі вищої освіти, залучені до участі у діяльності органів громадського самоврядування університету та інституту, вчених рад факультетів та інституту, вченої ради університету, органів студентського самоврядування. Це забезпечує і їхнє залучення до перегляду освітніх програм. Під час останнього перегляду ОП «Право» серед здобувачів вищої освіти було проведено анкетування з метою з'ясування їх думок і пропозицій стосовно змісту ОП та процедур забезпечення її якості.

Здобувачі вищої освіти НУЧК імені Т.Г. Шевченка загалом та Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського зокрема, можуть долучитися до перегляду ОП кількома способами:

1. Взяти участь у публічному обговоренні ОП, запрошення до якого розміщено на сайті Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського.
2. Висловити свої пропозиції та побажання щодо організації освітнього процесу та змісту ОП під час анкетування усіх здобувачів вищої освіти, що проводиться відділом внутрішнього забезпечення якості освіти спільно зі студентським самоврядуванням, а також опитувань, що здійснюються кураторами (тьюторами), науково-педагогічними працівниками у ході вивчення кожного окремого освітнього компонента ОП.
3. Передати представникам студентського самоврядування, котрі винесуть дане питання на розгляд Вченої ради Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського.
4. Подати їх до адміністрації Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М.Лазаревського. Після обробки матеріалів зведена інформація передається на розгляд Вченої ради НУЧК імені Т.Г. Шевченка
- 5.Здобувачі освіти можуть висловити свої зауваження щодо якості освіти, використовуючи електронні скриньки довіри.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП.

Згідно з «Положенням про органи студентського самоврядування» в НУЧК імені Т. Г. Шевченка, їх основні завдання полягають у сприянні навчальній, науковій та творчій діяльності студентів; забезпеченні інформаційної, правової, психологічної, допомоги студентам (спільно з відповідними службами). Органи студентського самоврядування мають право, зокрема, вносити пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. За таких умов відбувається їх участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. (https://drive.google.com/file/d/0B_8Hc3966v4camFmV2V5YS12N1E/view) Участь студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП регламентується і «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Згідно з цим Положенням, з метою постійного моніторингу життєдіяльності університету з надання освітніх послуг факультетами/інститутом, кафедрами та окремими НПП, для оцінки рівня соціального забезпечення учасників освітнього процесу в Університеті систематично проводиться анкетування здобувачів вищої освіти. Анкетування здобувачів вищої освіти організовує і проводить студентський

парламент за підтримки відділу внутрішнього забезпечення якості освіти. Результати анкетування обговорюються на засіданнях кафедр, вченої ради інституту.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

Згідно з «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка», питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм, визнанням результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), факультетів та вченої ради Університету. На такі засідання кафедр запрошуються зацікавлені студенти, випускники, працедавці. Кафедри можуть пропонувати такі розгляди з власної ініціативи або за підсумками опитувань студентів і стейкхолдерів. (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUN6-NOWVmcY1T8rVX/view>). Так, у січні 2020 р. було проведено засідання кафедри за участю потенційних роботодавців, на якому була присутня м. Чернігова Ващенко А.В., а також засідання кафедри (протокол № 6 від 17 січня 2020 р.), на яких обговорювалися питання удосконалення ОП «Право».

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Процедура збирання інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП «081- Право» проводиться регулярно. Її результати узагальнюються дирекцією інституту імені О.М. Лазаревського і відображаються у публікаціях. Зокрема, 2016 року було видано збірник-довідник «Кандидати і доктори наук – випускники історичного факультету /Навчально-наукового інституту історії, етнології та правознавства імені О.М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка». Чернігів: Видавець Лозовий В.М., 2016. 92 с. Цей процес динамічний і здійснюється шляхом опитування випускників моніторинговою групою викладачів. У такий спосіб випускники діляться власним досвідом працевлаштування та надають інформацію щодо практичного застосування загальних і професійних компетентностей, здобутих під час навчання. Слід відмітити, що регулярно кожного року в останню суботу березня відбувається зустріч випускників інституту імені О.М. Лазаревського де проходить обмін думками та інформацією щодо працевлаштування і кар'єрного шляху випускників. Результати спілкування з випускниками враховуються в якості пропозицій при розробці та перегляді освітньої програми.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

Процедури щодо внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП «081- Право» проводяться: – на базі кафедр інституту імені О.М. Лазаревського – у вигляді контролю діяльності науково-педагогічних працівників, слухання, обговорення та ухвалення рішень на засіданнях кафедр; – на рівні дирекції Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського – у вигляді контролю діяльності кафедр, слухання, обговорення питань та прийняття рішень на засіданні вченої ради інституту щодо затвердження основних нормативних документів з реалізації ОП; – на рівні ЗВО – моніторинг щодо виконання прийнятих рішень проводить ректорат і навчально-методичний відділ університету. Питання внесення змін до ОП зі спеціальності 08 Право було розглянуто Вченою радою Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (Протокол №1 від 31 серпня 2020 р.). Недоліки в ОП та в освітній діяльності з реалізації ОП не були виявлені. Загалом у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості недоліки в ОП та в освітній діяльності з реалізації ОП не були виявлені.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Внесення змін та доповнень до освітньо-професійної програми зумовлено результатами її акредитації у квітні 2021 р., зауваженнями та пропозиціями, висловленими експертною комісією та Галузевою експертною радою НАЗЯВО. Крім того, окремі положення освітньо-професійної програми потребують узгодження з положеннями «Про освітній процес», «Про освітню програму та гаранта освітньої програми» в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, затверджених рішенням Вченої ради та введеного в дію наказом від 24.12.2020 р. № 436.

При підготовці нової редакції освітньо-професійної програми були враховані думки учасників освітнього процесу, стейкхолдерів та результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми 081 «Право» освітнього рівня бакалавр.

У відповідності з цим, були внесені уточнення в такі розділи:

- опис предметної області програми;
- спеціальні компетентності;
- програмні результати навчання.
- перелік компонентів освітньої програми
- структурно-логічна схема.

Ці зміни спрямовані на концентрацію зусиль задля досягнення цілей освітньої програми, програмних результатів навчання, створення сприятливих умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме:

- оптимізовано орієнтацію освітньої програми та її змістовну складову;
- запроваджено вільний вибір освітніх компонентів з урахуванням інтересів здобувачів освіти;
- збільшено обсяг практичної підготовки.
- залучені нові стейкхолдери.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

НУЧК імені Т. Г. Шевченка всіляко сприяє залученню учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП (<https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUun6-NOWVmcY1T8rVX/view>).

Такі процедури передбачають: – застосування рейтингової системи оцінювання знань; – оцінювання здобувачів вищої освіти за допомогою комплексу методів контролю; – підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників; – впровадження інноваційних технологій та методик викладання; – комунікація із вітчизняними і зарубіжними партнерами; – забезпечення внутрішньої комунікації, якісного зворотнього зв'язку між адміністрацією і університетською громадою; – забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату при реалізації освітнього процесу підготовки бакалаврів за ОП “081-Право”

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Структурними підрозділами НУЧК імені Т.Г. Шевченка, що здійснюють процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, є: – ректорат університету і дирекція інституту (організація систематичного контролю за проведенням усіх видів навчальних занять; проведення систематичного контролю за діяльністю інституту, деканатів і кафедр університету; контроль організації та забезпечення освітнього процесу); – кафедри університету (навчально-методичне забезпечення та здійснення освітнього процесу); – навчально-методичний відділ (організація, планування, контроль, аналіз та вдосконалення освітнього процесу; аналіз і контроль навчально-методичного забезпечення освітнього процесу; аналіз попиту та пропозицій ринку праці фахівців; налагодження співпраці з підприємствами, які є потенційними роботодавцями; залучення підприємств, установ та організацій (роботодавців); координація роботи інституту, факультетів і кафедр щодо організації практик, ефективності використання баз практики); відділ внутрішнього забезпечення якості освіти – контроль за моніторингом освітніх програм, координація усіх структурних підрозділів щодо забезпечення якості освіти, моніторинг якості освіти в університеті (потреб здобувачів, НПП), контроль та забезпечення проходження стажування чи підвищення кваліфікації НПП; – відділ міжнародних зв'язків (сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, їхній участі у міжнародних проектах; забезпечення партнерства НУЧК із ЗВО України та зарубіжжя; участь в організації підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників; створення умов для ефективного використання інтелектуального потенціалу та сучасних методів управління й організації науководослідної роботи здобувачів вищої освіти) <https://drive.google.com/file/d/1dGEbZC5r7MwZmAOUun6-NOWVmcY1T8rVX/view>.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Нормативну основу, яка регулює права та обов'язки учасників освітнього процесу (наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники; здобувачі вищої освіти; фахівці-практики, які долучаються до освітнього процесу в освітньо-професійних програмах; інші працівники університету) в НУЧК, складають: Конституція України (1996); закони України «Про освіту» (2017); «Про вищу освіту» (2014); «Про наукову та науково-технічну діяльність» (2015); розпорядчі нормативно-правові документи Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, інших міністерств та відомств. У НУЧК права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюється низкою документів: Статут НУЧК імені Т. Г. Шевченка; Положення про організацію освітнього процесу в НУЧК імені Т. Г. Шевченка; Положення про дисципліни вільного вибору студентів у НУЧК імені Т. Г. Шевченка; Положення про порядок переведення студентів університету, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб на місця державного замовлення; Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників; Положення про організацію супроводу студентів із інвалідністю; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та ін. У них викладені основні аспекти організації освітнього процесу, де дано чітко і зрозуміле роз'яснення стосовно правил та обов'язків учасників освітнього процесу в НУЧК.

Усі документи розміщені у відкритому доступі на веб-сайті (<http://www.chnpu.edu.ua/university/about/public-info>).

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Адреса веб-сторінки <https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

<https://inst-hist.chnpu.edu.ua/osvitni-programy/>

10. Навчання через дослідження

Заповнюється лише для ОП третього (освітньо-наукового) рівня

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю *коротке поле*

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

напрямам досліджень наукових керівників *коротке поле*

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи *коротке поле*

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються *коротке поле*

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів) *коротке поле*

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності *коротке поле*

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

До сильних сторін освітньо-професійної програми слід віднести наступне: розроблена ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти та має мету, що відповідає стратегії НУЧК імені Т. Г. Шевченка; ОП надає можливість поєднати фундаментальні юридичні знання з базовими економічними, що сприяє більш глибокому розумінню процесів, що пов'язані зі сферою приватного права; ОП має високий академічний потенціал, до групи забезпечення ОП входить 2 доктори наук, професори та два кандидати юридичних наук; до викладання навчальних дисциплін залучені кваліфіковані викладачі-практики; завдяки використанню у освітньому процесі елементів тьюторства в межах НУЧК імені Т. Г. Шевченка як закладу вищої освіти, та на ОП у тому числі, вдалося встановити відкриту та тісну комунікацію між кураторами (тьюторами), викладацьким складом і здобувачами вищої освіти, що в результаті сприяє реальним крокам в напрямі імплементації студентоцентрованого підходу в реалізації ОП; результати опитування здобувачів вищої освіти за ОП свідчать, що вони задоволені запропонованим переліком навчальних дисциплін, формами, методами та засобами навчання і контролю на ОП. Крім того ОП має певні елементи унікальності, які відрізняють її від решти інших ОП та вказані у цьому звіті раніше. До слабких сторін ОП можна віднести: відсутність практики викладання навчальних дисциплін англійською мовою, що посилює програмні результати навчання та значно розширює можливості академічної мобільності й більш широкого набору контингенту на ОП.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Освітня програма «Право» є актуальною в умовах реформування освіти в Україні та її входження в європейський освітній простір.

Перспективи розвитку ОП передбачають її оновлення та модернізацію за такими напрямками: -розробка дистанційних курсів для навчальних дисциплін; -підготовка викладачів кафедри для роботи за передовими європейськими практиками (включно проведення тренінгів); -активне залучення зацікавлених осіб до модернізації ОП «081-Право», що є запорукою врахування запитів ринку праці та відповідного корегування структури та змісту ОП «081-Право». - розширення можливостей підвищення кваліфікації педагогічних працівників за кордоном, що дозволить упроваджувати в освітній процес підготовки бакалаврів за освітньою програмою “081-Право” зарубіжний досвід. - поглибити практику використання комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну

взаємодію викладачів та здобувачів вищої освіти на різних етапах освітнього процесу.
- оновлення тематики дисциплін вільного вибору для розширення можливості отримання нових компетентностей та результатів навчання і, як результат, більшої зацікавленості у них здобувачів вищої освіти. - підсилити складову комп'ютерної підготовки здобувачів вищої освіти та оновити відповідне програмне забезпечення з метою впровадження інноваційних навчальних дисциплін

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Керівник ЗВО

<ПІБ керівника ЗВО>

Додаток

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Поле для завантаження силабуса або інших навчально методичних матеріалів	Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*

* наводять відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

ПІБ викладача	Посада	Структурний підрозділ, у якому працює викладач	Інформація про кваліфікацію викладача	Стаж науково педагогічної роботи	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування

Обґрунтування зазначається окремо щодо кожної дисципліни, яку викладає викладач.

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

<Назва освітнього компонента>		
Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання

Для кожного освітнього компонента заповнюється окрема таблиця.